

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије

REPUBLIC OF SERBIA
Serbian Radiation and Nuclear Safety and Security Directorate

Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност
Radiation and Nuclear Safety and Security Inspection

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ И БЕЗБЕДНОСТ ЗА 2022. ГОДИНУ

Београд, јануар 2023. године

Координациона комисија за инспекцијски надзор је дала позитивно мишљење на Извештај о раду Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност за 2022. годину на седници одржаној 17.03.2023. године.

САДРЖАЈ:

1. Уводне напомене
2. Циљеви инспекцијског надзора
3. Правни оквир
4. Организациона структура и потребни ресурси за вршење инспекцијског надзора
5. Преглед надзираних субјеката, односно делатности или активности
6. Период вршења инспекцијског надзора
7. Извршени инспекцијски надзори
8. Друге активности инспекције

1. Уводне напомене

Сходно одредбама члана 211. став 1. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, при Директорату за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије врши инспекцијски надзор у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности у циљу обезбеђивања заштите појединаца, становништва и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења.

На основу члана 211. став 3. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18), као и члана 10. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18) инспекцијски надзор се спроводи у складу са годишњим планом инспекцијског надзора који се објављује на интернет страници Директората до 31. децембра текуће године за наредну годину.

Даном ступања на снагу Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије преузео је од Министарства заштите животне средине надлежност у вршењу инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности. Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност је званично почела са радом у оквиру Директората, у складу са одредбама Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности, у априлу 2019. године.

2. Циљеви инспекцијског надзора

Општи циљ годишњег плана је усмеравање рада инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност на активности надзора који носе значајан ризик по појединце, становништво и животну средину. Постизање овог циља ће бити остварено ефикасном организацијом рада инспекције у складу са капацитетима и спровођењем контроле кроз инспекцијски надзор и контроле над применом закона и других прописа који се односе на област радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

Такође, циљ плана је и ефикасно управљање ресурсима сектора инспекције, боља интеграција послова у области инспекцијског надзора, планирање усавршавања рада инспектора кроз едукацију и израда писаних процедура, упутстава и остале документације везане за спровођење инспекцијског надзора.

Ефикасна организација и спровођење инспекцијског надзора има за циљ имплементацију прописа на националном нивоу, редовно спровођење контрола на основу анализе ризика и са одговарајућом учесталости, као непристрасност, квалитет и доследност инспекцијских надзора.

3. Правни оквир

Правни оквир за вршење инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности чине релевантни закони Републике Србије. Инспекцијски надзор врши се у складу са правима, дужностима и овлашћењима прописаним у следећим законским актима:

- Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19);
- Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18);
- Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 - Аутентично тумачење);
- Закон о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16);
- Закон о привредним преступима („Службени лист СФРЈ“, бр. 4/77, 36/77 - испр., 14/85, 10/86 - пречишћен текст, 74/87, 57/89 и 3/90 и „Службени лист СРЈ“, бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС“, број 101/05 - др. закон) и
- Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 и 94/16).

На основу утврђеног чињеничног стања, инспектори Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност предузимали су законом прописане управне и друге мере, а све у циљу спровођења прописаних мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, услова за обављање делатности са изворима зрачења, поступање у ситуацији планираног, постојећег и ванредног излагања јонизујућем зрачењу у циљу обезбеђивања заштите појединаца, становништва и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења.

4. Организациона структура и потребни ресурси за вршење инспекцијског надзора

Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, при Директорату за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије има шест запослених инспектора на неодређено време (пет инспектора и руководиоца инспекције) од седам систематизованих радних места, који су надлежни за вршење инспекцијског надзора на целој територији Републике Србије. Инспектори су распоређени по следећим градовима: два са седиштем у Београду, један са седиштем у Врању, један са седиштем у Шиду, један са седиштем у Прибоју и један са седиштем у Крушевцу.

Чланом 212. ставом 5. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности је прописано, да инспектори морају да буду оспособљени за мерење радиоактивности

коришћењем монитора зрачења. За вршење инспекцијских активности инспектори имају на располагању ручне детекторе зрачења, идентификаторе радионуклида као и електронске дозиметре. С обзиром да сви запослени инспектори врше инспекцијски надзор на целокупној територији Републике Србије, потребно је обезбедити и превозно средство за свако седиште инспекције.

5. Преглед надзираних субјеката, односно делатности или активности

Надзирани субјекти над којима којима је вршен инспекцијски надзор од стране инспектора сагласно одредбама Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) су:

1. Правна лица и предузетници чије се делатности према ризику по здравље изложених радника и појединаца, становништво и животну средину, као и према врсти активности која се обавља, разврставају у следеће категорије:
 - 1) радијационе делатности ниског ризика;
 - 2) радијационе делатности умереног ризика;
 - 3) радијационе делатности високог ризика;
 - 4) нуклеарне активности.
2. Правна лица овлашћена за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења.
3. Правна лица и предузетници који обављају активности које не спадају у делатности прописане овим законом, а које могу довести до угрожавања живота и здравља људи и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења услед постојања напуштених извора зрачења, и то за следеће делатности:
 - 1) послови на складиштима металног отпада;
 - 2) послови у постројењима за прераду металног отпада;
 - 3) послови у топионицама и ливницама које користе метални отпад;
 - 4) транзитна чворишта као што су саобраћајни и поштански пунктови, гранични прелази и административни пунктови.

6. Период вршења инспекцијског надзора

Инспекцијски надзор је вршен према надзираним субјектима у периоду I-IV квартал 2022. године. Инспекцијски надзор је вршен радним данима у радно време надзираних субјеката, осим када су постојали разлози за неодложно поступање, у хитним случајевима када се отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вредности, животну средину или биљни или животињски свет од штетног дејства јонизујућих зрачења као и када надзирани субјекат да писани пристанак.

У 2022. години вршени су теренски инспекцијски надзори изван службених просторија Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, односно на лицу места и у службеним просторијама надзираног субјекта, као и канцеларијски инспекцијски надзори у службеним просторијама Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, увидом у акте, податке и документацију надзираног субјекта.

7. Извршени инспекцијски надзори:

Према плану и програму рада за 2022. годину Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност реализовала је следеће послове:

Редовни инспекцијски надзори:

У 2022. години Инспекција је вршила редовне инспекцијске надзоре над регистрованим надзираним субјектима према утврђеном плану инспекцијских надзора за 2022. годину. Укупан број редовних инспекцијских надзора је 28, извршен код укупно 28 надзираних субјеката.

Списак надзираних субјеката код којих је извршен редовни инспекцијски надзор је представљен у следећој табели:

Надзирани субјекат	Делатност
Општа болница Сремска Митровица	медицина/дијагностика
Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије "Др Вукан Чупић"	медицина/дијагностика
Општа болница Лесковац	медицина/интервентне процедуре
Дом здравља Чачак	стоматологија/дијагностика
Општа болница Параћин	медицина/дијагностика
Владан Тодоровић Пр Специјалистичка лекарска ординација из области радиологије РДЦ Пожаревац	медицина/дијагностика
Клинички центар Крагујевац	медицина/радиотерапија
Општа болница Јагодина	медицина/дијагностика
Клиничко болнички центар „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“	медицина/дијагностика

Специјална болница за рехабилитацију Бања Ковиљача	медицина/дијагностика
<i>Yura corporation d.o.o. Rača</i> - огранак Лесковац	Анализа материјала и предмета
Стоматолошка ординација „Др Огњен Станков“	стоматологија/дијагностика
Георгија Вељин ПР Ординација денталне медицине Орто-дент КИ центар Кикинда	стоматологија/дијагностика
Универзитетски клинички центар Србије, ОЈ Клиника за гинекологију и акушерство, Београд	медицина/РИА лабораторија
Далибор Драговић ПР Ветеринарска амбуланта Анималиа Обреновац	ветерина
Специјалистичка стоматолошка ординација Олушки Мирослав Олушки предузетник Нови Сад	стоматологија/дијагностика
<i>Veterinarska ambulanta Oculus d.o.o. Apatin</i> , ОЈ Веоград	ветерина
Друштво са ограниченом одговорношћу за израду производа од метала <i>EM DIP PRO TEAM d.o.o.</i> Београд	индустријска радиографија
Владимир Ђурчић ПР Ветеринарска амбуланта Дарвин Нови Сад	ветерина
<i>Carlsberg Srbija d.o.o.</i> , Љеларево	контрола квалитета и производа
Завод за денталну медицину Крагујевац	стоматологија/дијагностика
МИПХЕМ д.о.о. Београд	овлашћено правно лице
Институт за примену нуклеарне енергије - ИНЕП, Београд - Земун	овлашћено правно лице
<i>Man-sievert d.o.o.</i> Београд	овлашћено правно лице
Институт Алфапревинг д.о.о. Београд	овлашћено правно лице

<i>J&S d.o.o. Petrovaradin</i>	индустриска радиографија
<i>APAVE VerTech d.o.o. Београд</i>	индустриска радиографија
Институт за испитивање материјала АД - ИМС	индустриска радиографија
Укупно:	28

Ванредни инспекцијски надзори:

У току 2022. године инспекција је поступала по пријавама и представкама физичких лица, правних субјеката и других државних органа у складу са законским овлашћењима.

Укупан број извршених ванредних инспекцијских надзора је **39**, од тога:

- Уклањање радиоактивних громобрана: 6
- Детекција напуштених извора зрачења: 3
- Поступање према нерегистрованим субјектима: 7
- Контрола излагања професионално изложених лица и становништва: 6
- Остале представке у домену радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности: 16
- Транспорт извора зрачења: 1

Списак надзираних субјеката код којих је извршен ванредни инспекцијски надзор је представљен у следећој табели:

Надзирани субјекат	Предмет инспекцијског надзора
Институт за онкологију и радиологију Србије	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Инос-Балкан д.о.о. Ваљево	Проналазак напуштеног извора зрачења у металном отпаду
ЕИ Комерц д.о.о. Ниш - у стечају	Губитак извора зрачења
<i>Elekta solutions d.o.o. Београд</i>	Повишена ефективна доза изложених радника
ЈП ЕПС Огранак РБ Колубара, Лазаревац	Губитак извора зрачења

Завод за здравствену заштиту Гај Београд	обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Центар за нуклеарну медицину <i>Medica Nucleare</i> , Београд	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Универзитетски Клинички центар Ниш, Центар за нуклеарну медицину	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Општа болница Ћуприја – Служба нуклеарне медицине	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Дом здравља <i>Medicus universalis</i> Крагујевац	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Здравствени центар Зајечар, Одсек за нуклеарну медицину	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Специјална болница за болести штитасте жлезде и болести метаболизма Златибор - Одељење нуклеарне медицине	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Републичка Дирекција за имовину Републике Србије, Београд	Уклањање радиоактивног громобрана
Институт за онкологију Војводине, Сремска Каменица	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Клинички центар Војводине	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Весна Нешовић ПР специјалистичка стоматолошка ординација оралне хирургије Витамент Крушевац	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Нови Сад, Приморска 86.	Уклањање радиоактивног громобрана
Универзитетски клинички центар Крагујевац - Центар нуклеарне медицине	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Управа за војно здравство - ВМА, Министарство одбране	Управљање и одлагање радиоактивног отпада
Здравствена установа општа болница Импулс, Београд	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Завод за здравствену заштиту радника Железнице Србије	Повишена ефективна доза изложених радника

Весна Димитријевић ПР Стоматолошка ординација Весна дент Деспотовац	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Пејовић Дентал, Београд	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Институт за нуклеарне науке Винча, Спољнотрговински промет	Транзит извора зрачења
Институт за онкологију и радиологију Србије	Повишена ефективна доза изложених радника
Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије Др Вукан Чупић Београд	обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења директората
Земљорадничка задруга Ратаје, Александравац	Уклањање радиоактивног громобрана
Министарство финансија, Управа царина Републике Србије	Заштита од јонизујућих зрачења
Стамбена заједница Трг Јакаба и Комора 28, Суботица	Уклањање радиоактивног громобрана
<i>Recupera</i> , Београд	обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења директората
Контролинг НДТ д.о.о. Београд-Вождовац	Пријава извора јонизујућег зрачења
Привредно друштво <i>APAVE VerTech d.o.o.</i> Београд - Чукарица	Пријава извора јонизујућег зрачења
Институт за нуклеарне науке Винча	Пријава извора јонизујућег зрачења
<i>Elekta solutions d.o.o.</i> Београд	Повишена ефективна доза изложених радника
Миком д.о.о. Нови Сад	Уклањање радиоактивног громобрана
Железничка станица Димитровград, <i>Econet Bulgaria Ltd</i> , Бугарска	Проналазак напуштеног извора зрачења у металном отпаду
Институт Гоша д.о.о. Београд	Повишена ефективна доза изложених радника

Концерн фабрика вагона Краљево д.о.о.	Уклањање радиоактивног громобрана
Дом здравља Стари Град	Пријава извора јонизујућег зрачења
Укупно:	39

Контролни инспекцијски надзори:

У 2022. години Инспекција је извршила **21** контролни инспекцијски надзор с циљем утврђивања извршења мера наређених током претходних инспекцијских надзора.

8. Друге активности инспекције:

Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност у току 2022. године реализовала је и следеће послове:

Сарадња са другим државним органима:

У току 2022. настављена је сарадња са Координационом комисијом за инспекцијски надзор с циљем испуњења обавеза Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност према Комисији као што су месечно и годишње извештавање о раду инспекције, усклађивање са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18), почетак примене платформе за инспекцијски надзор – еИнспектор и координација рада са другим инспекцијама у Републици Србији.

Учешће на скуповима и састанцима:

Током 2022. године представници Сектора инспекције реализовали су учешће на следећим скуповима и састанцима:

- *Regional Workshop on Threat Assessment and a Risk Informed Approach for Nuclear and other Radioactive Material out of Regulatory Control*, Загреб, Хрватска 04. - 08. јул 2022.
- Национална радионица – Одговор на безбедносни догађај, Београд, 20. – 21. септембар 2022.
- *Tenth Meeting of the Working Group on Radioactive Material Security*, Беч, Аустрија, 10. – 14. октобар 2022.

- *Technical Meeting of the Representatives of Parties to the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material (CPPNM) and the CPPNM Amendment (Points of Contact Meeting)*, Беч, Аустрија, 14. – 15. новембар 2022.
- *Regional Training Course on Authorization and Inspection for the Security of Radioactive Material and Associated Facilities*, Тирана, Албанија, 21. – 25. новембар 2022.

**Помоћник директора / Руководилац
инспекције**

Владимир Јанџић